બંને જહાનમાં કામયાબીનો નુસ્ખો

મસ્જિદોને તમારાં ઘર બનાવી લો !

⟩ સંપાદક ⟨

પટેલ શબ્બીર અલી રઝવી દયાદરવી

(ખલીફા તાજુશ્શરીઅહ, તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજા માસિક)

⟩ પ્રકાશક ⟨

અંજુમને રઝાએ મુસ્તફા–દયાદરા

GRWB/059/Bharuch/02 C/o. **ફયુઝાને રઝા મંઝિલ,**

મુ.પો. દયાદરા, તા. જિ. ભરૂચ. પિન : ૩૯૨૦૨૦

ફોન : ૦૨૬૪૨–૨૮૦૦૧૧, મો. ૯૪૨૭૪ ૬૪૪૧૧

Email : anjuman2006@hotmail.com

Website : barkatekhwaja.net

પ્રકાશન નં. : ૧૮૬ આવૃત્તિ–૧ પ્રત : ૪૫૦૦

૨૭–રજબુલ મુરજ્જબ હિ.સ. ૧૪૩૨ જુન–૨૦૧૧

ફક્ત પોસ્ટકાર્ડ લખી અથવા SMS કરી મફત મંગાવો !

મો. ૯૪૨૭૪૬૪૪૧૧, ૯૪૨૭૮૧૭૩૯૯

નૂરાની આર્ટ–દયાદરા

બરકાતે ખ્વાજા (માસિક)ના ગ્રાહક બનો !

ઈલ્મે શરીઅતની રોશનીથી અંધકારમય દિલોને ઝગમગાવવા માટે, દીન તથા સુન્નિયતની મહોબ્બતનો ચિરાગ દિલોમાં રોશન કરવા માટે, ઈશ્કે મુસ્તફા ﷺ ની મીઠાશથી દિલોની દુનિયાને તરબતર કરી પ્યારા મુસ્તફા ﷺ ની દીવાનગીમાં તડપાવવા માટે, મઝહબે હક્ક **અહલે સુન્નત વ જમાઅત** યા'ને **મસ્લકે આ'લા હઝરત**નો ડંકો બજાવવા માટે **"બરકાતે ખ્વાજા"** માસિક આપની સેવામાં હાજર છે.

- ★ **"બરકાતે ખ્વાજા"** માસિકના **ગ્રાહક બનો** તથા **બનાવો.**
- ★ **"બરકાતે ખ્વાજા"** માસિકના **આજીવન ગ્રાહક** કે **પેટ્રન** બની બનાવીને સહકાર કરશો.
- ★ **કરન્ટ ઈસ્યૂ** પર તેમજ **દીની મસાઈલ** પર સચોટ હવાલાવાળા લેખો મોકલીને સહકાર કરશો.

★ લવાજમ ★

★ વાર્ષિક લવાજમ	રૂા. ૧૫૦/–	★ વિદેશ માટે	£ 15/–
★ આજીવન	રૂા. ૪૦૦૦/–	★ પેટ્રન ફી	રૂા. ૧૮૦૦/–
★ વિદેશ માટે આજીવન	£ 250/–	★ વિદેશ માટે પેટ્રન	£ 150/–

★ સંપર્ક સરનામુ ★

બરકાતે ખ્વાજા (માસિક),

C/o. ઈસ્લામિક વેલ્ફેર મિશન,

ફયુઝાને રઝા મંઝિલ, મુ.પો. દયાદરા, તા. જિ. ભરૂચ.

પિન : ૩૯૨૦૨૦. ગુજરાત (ઈન્ડિયા)

✆ : (૦૨૬૪૨) ૨૮૦૦૧૧, ૨૮૦૧૯૨, ૨૮૦૨૯૨ મો. ૯૪૨૭૪ ૬૪૪૧૧

બંને જહાનમાં કામયાબીનો નુસ્ખો

મસ્જિદોને તમારાં ઘર બનાવી લો !

بسم الله الرحمن الرحيم

نَحْمَدُهٗ وَ نُصَلِّی عَلٰی رَسُوْلِهِ الْكَرِیْمِ

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ یَارَسُوْلَ اللّٰهِ   اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ یَا نَبِیَّ اللّٰهِ
اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ یَاحَبِیْبَ اللّٰهِ   اَلصَّلٰوةُ وَ السَّلَامُ عَلَیْكَ یَا نُوْرَ اللّٰهِ
صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْكَ وَسَلَّمَ

મસ્જિદ તો બના લી શબભરમેં ઈમાં કી હરારતવાલોંને
મન અપના પુરાના પાપી થા બરસોંમેં નમાઝી બન ન સકા

પ્યારા સુન્ની ભાઈઓ ! આપણે જોઈ રહ્યા છીએ કે આજકાલ મોંઘી મોંઘી મોટી મોટી મસ્જિદો બનાવવાની જાણે કોઈ હરીફાઈ ચાલી રહી છે. નાની સરખી આબાદીમાં બે કરોડ, વળી ક્યાંક અઢી કરોડ, ત્રણ કરોડ ! ની મસ્જિદો બની રહી છે. એક જગાએ સવા બે કરોડની મસ્જિદ બની રહી હતી. મેં ત્યાંનાં વતનીને પૂછયું કે ફજરમાં કેટલા નમાઝી થાય છે ? તો જવાબ મળ્યો, દસથી પંદર ! અન્ય નમાઝોમાં ? ત્રીસ ! કે વધુમાં વધુ ચાલીસથી પચાસ ! અને જુમ્આમાં ? દોઢસોથી બસો ! આ સ્થિતિ જોઈને મને તે હદીષે

મસ્જિદોને તમારાં ઘર બનાવી લો !

પાક યાદ આવી કે સાચું જ ફર્માવ્યું આપણા આક઼ા નબી કરીમ صلى الله عليه وسلم એ ક઼યામતની નિશાનીઓ સંબંધે કે, ''લોકો પોતાની મસ્જિદો પર ફખ્ર કરશે.'' અને હઝરત અલી كرم الله تعالى وجهه الكريم નું કથન પણ યાદ આવ્યું કે....''મસ્જિદો બાંધકામના હિસાબે ખૂબ જ ખૂબસૂરત હશે પણ અલ્લાહ جل جلاله ના ઝિક્રથી ખાલી હશે...'' જ્યાં જુમ્આમાં ૧૫૦–૨૦૦ નમાઝી થાય છે ત્યાં કમસે કમ ૧૨ લાખમાં અને વધુમાં વધુ ૧૮ થી ૨૦ લાખમાં ખૂબ ડેકોરેટેડ મસ્જિદ બની જાય, પણ શું થાય ? માણસ પાસે પૈસો આવી ગયો પણ દીની સમજ તથા સમગ્ર સુન્ની આલમની ખરી લાગણીનો અભાવ રહ્યો, જેથી પોતાને ત્યાં કરોડો ખર્ચે અને જેઓ તદ્દન મુફલિસ છે તેવી આબાદીઓ પ્રતિ ધ્યાન પણ ન કરે ! કે ક્યાં મસ્જિદ–મદરસાની જરૂરત છે અને કયા કામમાં અધિક સવાબ છે. ખૈર ! વાત અન્ય વિષય પર જતી રહી.

★ અલ્લાહ અને ક઼યામત પર ઈમાનવાળા કોણ ?! ★

મારા કહેવાનો મૂળ હેતુ એ છે કે આજકાલ મોટાભાગે લોકોને મસ્જિદથી, નમાઝથી તે લગાવ નથી રહ્યો જે એક મો'મિનમાં હોવો જોઈએ. જ્યારે કુર્આને પાકમાં રબ્બે કરીમનો ઈર્શાદ છે :–

اِنَّمَا یَعْمُرُ مَسٰجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ

તર્જુમો : ''અલ્લાહની મસ્જિદોને માત્ર એ જ લોકો આબાદ કરે છે જેઓ અલ્લાહ અને આખેરતના દિવસ પર ઈમાન લાવે છે.'' મસ્જિદની જાહેરી આબાદી એ છે કે તેને બનાવવામાં આવે અને બાતિની આબાદી એ છે કે તેને નમાઝીઓથી ભરવામાં આવે.

મસ્જિદની જાહેરી તામીર બેશક ! ખૂબ જ બરકત તથા ફઝીલત ધરાવે છે. ફર્માને નબવી છે કે **જે વ્યક્તિએ અલ્લાહના**

રાજીપણાના માટે મસ્જિદ બનાવી ભલે ને તે મસ્જિદ એક પ્રકારના તેતરના છિદ્રના જેટલી જ કેમ ન હોય પણ અલ્લાહ તઆલા તે વ્યક્તિના માટે જન્નતમાં મહેલ બનાવી દે છે. તો જેને અલ્લાહ તૌફીક઼ આપે, માલ દૌલત આપે તો તેણે જરૂર મસ્જિદો બનાવવી જોઈએ, પણ ગમે ત્યાં નહીં બાંધતાં યોગ્ય આબાદી, જરૂરતમંદ સ્થળ પસંદ કરી બનાવવી જોઈએ અને જરૂરત પ્રમાણેની કમખર્ચામાં બનાવવી જોઈએ, અને બીજી રકમ વધે તો અન્ય ઠેકાણે મસ્જિદ મદરસા બનાવવામાં વાપરવી જોઈએ.

★ મસ્જિદ આબાદ કરનારને રબ તરફથી ઈનામોની વર્ષા ! ★

મસ્જિદને આબાદ કરવાનો બીજો મક઼સદ એ છે કે તેમાં નમાઝો પઢવામાં આવે, તેને નમાઝીઓથી આબાદ કરવામાં આવે, આ તેની બાતિની તામીર છે. મસ્જિદને આબાદ કરનારને રબ તઆલા તરફથી ખૂબ નવાઝવામાં આવે છે. જેમ કે ફર્માને નબવી છે કે અલ્લાહ તઆલાનો આ ઈર્શાદ અમુક ઈલ્હામી કિતાબોમાં મૌજૂદ છે કે.... **ખુશખબર છે મારા તે બંદા માટે જે પોતાના ઘરમાં પાકી મેળવીને મારા ઘરમાં મારી મુલાકાતે આવે છે, જેથી મારા પર હક્ક઼ છે કે હું આવવાવાળા મુલાકાતીને ઈજ્જત તથા વક઼ાર આપું.**

જનાબ સઈદ ઈબ્ને મુસૈયિબ رضی اللہ عنہનો ક઼ૌલ છે કે **જે વ્યક્તિ મસ્જિદમાં બેઠો છે તે જાણે કે અલ્લાહની મજલિસમાં બેઠો છે** જેથી તેણે ભલાઈ સિવાય કોઈ બીજી વાત ન કરવી જોઈએ. *(મુક઼ાશફતુલ કુલૂબ)*

આજે જો કોઈને કોઈ સંસ્થા તરફથી ગોલ્ડ મેડલ કે ટ્રોફી કે ગવર્નમેન્ટ તરફથી કે રાષ્ટ્રપતિ તરફથી કોઈ એવોર્ડ દુનિયાવી કોઈ તરક્કીના સબબે મળી જાય તો તે ફૂલ્યો નથી સમાતો, જગતભરમાં તેની વાહ વાહનો શોર સંભળાય છે ! પણ મસ્જિદ આબાદ કરનારને તો ખૂદ પાક પરવરદિગાર ખુશખબરી આપે છે અને ઈજ્જત તથા પ્રતિષ્ઠા (વક઼ાર) આપે છે, રાષ્ટ્રપતિ શેક હેન્ડ કરી આપે તો છાતી ગજ ગજ ફૂલી જાય ! જ્યારે મસ્જિદમાં આવનાર તો ખૂદ જાણે રબ તઆલાની જ મુલાકાતે આવનાર ગણાય છે, અને જાણે રબ તઆલાની મજલિસમાં બેસનાર ગણાય છે. તો આટલી મહાનતા દુનિયામાં ક્યાંય મળવી અશક્ય છે, એ મસ્જિદમાં જ મળી શકે ! દુનિયાની જૂઠી પ્રતિષ્ઠા ''ચાર દિન કી ચાંદ''ની જેવી છે પણ રબ તઆલા તેનો ઈમાનવાળો જે મુખ્લિસ બંદો મસ્જિદમાં આવે તેને જે પ્રતિષ્ઠા ઈજ્જત, વક઼ાર તથા ઈનામો આપે છે તે કદી નષ્ટ થનાર નથી, ન આ દુનિયામાં ન તે દુનિયામાં અને બંને જહાનમાં માણસ ઈજ્જતવાન બની જાય છે.

ઈમામ નખઈ رضی اللہ عنہનો ક઼ૌલ છે કે પૂર્વજ બુઝુર્ગોએ ફર્માવ્યું કે, **''રાતના અંધકારમાં મસ્જિદમાં આવવાળા માટે જન્નત વાજિબ થઈ જાય છે.''** પ્યારા દીની ભાઈઓ ! તો બુદ્ધિજીવી તેને કહેવાશે જે દુનિયાની વાહ વાહ નહીં પણ આખેરતની કામયાબી તથા રબનાં ક઼ાયમી ઈનામો પામવા કોશિશ કરે અને મસ્જિદને આબાદ કરે.

★ અંધારામાં મસ્જિદે જનારને ક઼િયામતમાં નૂર મળશે ★

આજે આપણી મસ્જિદોનો હાલ જુઓ તો મોટા ભાગે ફજર

તથા ઈશામાં મસ્જિદોમાં ખૂબ ઓછી સંખ્યા જોવા મળે છે અને ખાસ કરીને ફજરમાં તો મોટાભાગે વૃદ્ધો તથા કમજોર માણસો જ જોવા મળે છે, એક આખી પેઢી જાણે મસ્જિદથી કપાય ચૂકી છે ! અને દિવસ ચઢયા પછી ઉઠવાની આદતવાળી બની ચૂકી છે. જો એમનામાં ઈમાનની હૂંફ બાકી હોય તો સરકારે દો આલમ ﷺની આ મુબારક હદીષોનો અભ્યાસ કરે અને ગંભીરતાથી વિચારે કે તેમની આ નમાઝથી તથા મસ્જિદની હાજરીથી ગફલત તેમને કેટલી મહાન ખુશખબરીથી મેહરૂમ રાખી રહેલ છે : હઝરત અબૂ હુરૈરહ્ رضی اللہ عنہથી રિવાયત છે. એમણે કહ્યું કે રસૂલુલ્લાહ ﷺએ ફર્માવ્યું, **"મસ્જિદો તરફ અંધારામાં ચાલવાવાળાઓ એ જ લોકો અલ્લાહની રહમતમાં ડૂબકીઓ લેનાર છે."** *(ઈબ્ને માજહ)*

હઝરત અનસ رضی اللہ عنہથી રિવાયત છે. એમણે કહ્યું કે રસૂલુલ્લાહ ﷺએ ફર્માવ્યું, "અંધારામાં નમાઝ માટે ચાલનારાઓને **જોરદાર નૂર (પ્રકાશ)ની ખુશખબરી** છે, કિ઼યામતના દિવસે એમની સામે અને એમની આજબાજુમાં." *(ઈબ્ને માજહ)*

બીજી હદીષમાં છે, અંધારામાં મસ્જિદો તરફ ચાલનારાઓને **મહાન નૂરની ખુશખબરી** છે કિ઼યામતના દિવસે અલ્લાહ તઆલા તરફથી." *(તબ્રાનીએ કબીરમાં રિવાયત કરી અબૂ મૂસાએ)*

નબી ﷺ પાસે હઝરત જિબ્રઈલ علیہ السلام આવ્યા અને કહ્યું, "અંધારામાં મસ્જિદો તરફ ચાલનારાઓને **સંપૂર્ણ નૂરની બશારત** આપો કિ઼યામતના દિવસે." *(રિવાયત હઝરત ઉમરથી, ઈબ્ને ઝૌજી)*

નબી ﷺએ ફર્માવ્યું, "**બશારત** આપો અંધારામાં મસ્જિદો તરફ ચાલનારાઓને કિ઼યામતના દિવસે **નૂરના મિમ્બરોની**. લોકો

ગભરાશે પણ તેઓ ગભરાશે નહીં." *(રિવાયત કરી અબૂ ઓમામાએ તબ્રાનીએ કબીરમાં)*

હે મારા નવયુવાન મિત્રો ! વડીલો ! ક઼યામત પર ઈમાન એ જરૂરિયાતે દીનમાંથી છે, તેને નકારનાર "કાફિર" છે. અને કિ઼યામતનો આલમ એવો હશે કે એક દિવસ ત્યાંનો અહીંના ૫૦ હજાર વરસનો હશે, સૂર્ય સવા નેજા પર હશે, જમીન તાંબાની હશે, દરેક પોતપોતાના ગુનાહોના હિસાબે પરસેવામાં ડૂબેલો હશે. કોઈને ઘૂંટી સુધી કોઈને ગુથણ સુધી, કોઈને કેડ સુધી, છાતી સુધી તો કાફિરને મોઢા સુધી હશે અને તેમાં તે ડૂબકીઓ ખાતો હશે. આ ઉપરાંત વિવિધ પ્રકારના અઝાબોમાં કાફિરો તથા ગુનેહગારો સપડાયેલા હશે. તો શું એ અઝાબોથી તમે બે પરવા છો ? કે એ અઝાબો સહન કરવાની તમારામાં તાક઼ાત છે ?! જેથી તમે નચિંત થઈને સૂઈ રહ્યા છો ! માં બાપોને પણ પોતાની ઔલાદ ખરેખર વહાલી હોય તો આ અઝાબોથી બચે માટે તેમને ઈસ્લામ પર ચાલવા અને નેક બનવા તથા નમાઝોની પાબંદ બનાવવા પ્રયત્નો કરવા જોઈએ, કેવળ દુનિયામાં સુખ ચૈનમાં રહે એ ફિકર ન કરો પણ આખેરત જે હમેશાંની જિંદગી છે તેને આરામદાયક બનાવવા માટે તેમને સમજાવો, ટ્રેઈન્ડ કરો અને નેક બનાવો.

હઝરત ઈબ્ને ઉમર رضی اللہ عنہماથી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺએ ફર્માવ્યું, **"જે મસ્જિદ તરફ ચાલે તો એક ડગલુ એક ગુનોહ મિટાવે છે અને બીજા પર નેકી લખવામાં આવે છે, જતાં અને પરત આવતાં."**

★ પ્રથમ સફ઼નો દરજ્જો અને આપણી સુસ્તી ! ★

હદીષે પાકમાં છે કે, **"જો લોકોને ઈલ્મ હોતું કે પ્રથમ**

સફમાં શું છે ? (કેટલો સવાબ છે ?) તો એના માટે ચિઠ્ઠી ફેંકવામાં આવતી." *(ઈબ્ને માજહ રિવાયત અબૂ હુરૈરહ્થી)*

બીજી હદીષે પાકમાં છે, "બેશક ! અલ્લાહ અને એના ફરિશ્તાઓ પહેલી સફ પર દુરૂદ મોકલે છે." સહાબાએ અર્ઝ કરી, યા રસૂલલ્લાહ ! ﷺ બીજી પર ? તો આ જ શબ્દો દોહરાવ્યા. ફરી અર્ઝ કરી, "અને બીજી પર ?" તો ફર્માવ્યું, "બીજી પર પણ." *(ઈમામ અહમદ રિવાયત અબૂ ઓમામાથી)*

આપણે કોઈને ત્યાં શાદી વગેરેની દા'વતમાં જઈએ તો તેને મળીને તેને ખુશ કરવા આપણી હાજરી નોંધાવીએ છીએ, આગળ આગળ રહીએ છીએ ! ત્યાં આપણે ખૂબ જ ખયાલ આગળ રહેવાનો રાખીએ છીએ. જ્યારે અહીં રબ તઆલા ખૂદ આગલી સફમાં રહેનારને ખુશખબરીઓ તથા અગણિત રહમતોની બશારતો આપે છે છતાં લોકો સુસ્તી કરે છે ને આગલી સફો ખાલી હોય છતાં પાછલીમાં ઉભા રહે છે ! તો રબને રાજી કરવા આગલી સફોમાં રહેવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

★ સહાબા તથા બુઝુર્ગોની મસ્જિદથી મહોબ્બત અને આજે ! ★

સહાબીએ રસૂલ હઝરત અબૂ દરદા رضی اللہ عنہ એ હઝરત સલ્માન ફારસી رضی اللہ عنہ ને એક નસીહતના પત્રમાં લખ્યું કે..... મસ્જિદને તારું ઘર બનાવી લે, મેં હુઝૂર નબી કરીમ ﷺ ને ફર્માવતાં સાંભળ્યાં કે, "મસ્જિદો મુત્તકીઓનાં ઘર છે. **બેશક ! અલ્લાહ તઆલા** جل جلالہ **મસ્જિદોને ઘર બનાવનારાઓને રાહત તથા આરામનો, પુલસિરાતથી સરળતાપૂર્વક પસાર થવા, જહન્નમથી છૂટકારો પામવા તથા મકામે**

રઝા સુધી પહોંચની જામિનગીરી આપે છે." *(તંબીહુલ ગાફિલીન, ૧/૪૦૪)*

પ્યારા દીની ભાઈઓ ! મસ્જિદને ઘર બનાવવાનો મતલબ એ નથી કે પોતાના ઘરની જેમ શોર મચાવે, દુનિયાવી વાતો ચીતોમાં ખોવાયેલા રહે... વગેરે બલ્કે મસ્જિદના આદાબની પાબંદી સાથે મસ્જિદમાં રહે અને ઈબાદતોમાં વ્યસ્ત રહે, તો અલ્લાહ عزوجل તેના માટે રાહત તથા આરામ અને પુલસિરાત કે જે બાલથી બારીક અને તલ્વારથી તેજ છે તેના પરથી પસાર થવાનો અને જહન્નમની આગથી છૂટકારાનો જામિન બની જાય છે ! આટલી મહાન બશારત પછી શું જોઈએ ! તો કોણ એવો છે જેને પુલસિરાતથી સરળતાપૂર્વક પસાર નથી થવું અને જહન્નમથી છૂટકારો નથી જોઈતો ?! સર્વ ચાહે જ છે ! તો પછી મસ્જિદથી દૂર ભાગવાથી એ કેમ કરીને મળી શક્શે ?!

સહાબીએ રસૂલ ﷺ હકીમ બિન ઉમૈર رضی اللہ عنہ ફર્માવે છે કે, "દુનિયામાં મહેમાન બનીને રહો, **મસ્જિદોને તમારાં ઘર બનાવી લો !** દિલોને (ખૌફે ખુદામાં) કાંપતાં રાખો, આખેરતની ચિંતા અને રડવામાં અતિશયતા કરો તો મનેચ્છાઓ તમારા પર કબ્જો કરી શક્શે નહીં. *(હવાલો ઉપર મુજબ)*

હઝરત ઈમામ અવઝાઈ رحمۃ اللہ علیہ નું બયાન છે કે પાંચ ચીજો એવી છે જેના પર હુઝૂરે અકરમ ﷺ તથા આપના અનુયાયીઓ સારી રીતે અમલ કરતા રહેતા હતા. જેમાંથી બે **"બાજમાઅત નમાઝની અદાયગી"** તથા **"મસ્જિદોને આબાદ કરવું"** છે.

એક કથન એવું છે કે મુસલમાનના માટે ત્રણ કિલ્લાઓ છે : (૧) મસ્જિદ (૨) અલ્લાહ عزوجل નો ઝિક્ર (૩) કુર્આન મજીદની તિલાવત. જ્યાં સુધી મુસલમાન તેમાંથી એક સાથે પણ સંબંધિત

રહે છે તો તે કિલ્લામાં શૈતાનથી સુરક્ષિત રહે છે. હઝરત હસન બસરી رحمۃ اللہ علیہ ફર્માવે છે કે **મસ્જિદમાં ઝાડુ આપવું તથા તેની દેખભાળ કરવી જન્નતની હુરોની મહેરનો હક્ક઼ છે.**

એટલા જ માટે આપણે પહેલાંના બુઝુર્ગોનાં જીવન ચરિત્રોમાં જોઈએ છીએ કે તેઓને મસ્જિદથી ખૂબ જ લગાવ હતો, સફરમાં કે ઘરે હોય પણ આખી આખી રાત જે તે સ્થળની મસ્જિદોમાં રબ عزوجل ની ઈબાદતમાં તેઓ રડી રડીને પસાર કરતા હતા, નમાઝોમાં, તિલાવતમાં પસાર કરતા હતા અને આજે પણ સુલ્તાનુલ્ હિંદ ખ્વાજા ગરીબ નવાઝ, હઝરત નિઝામુદ્દીન ઔલિયા, હઝરત કુત્બુદ્દીન બખ્તિયાર કાકી, હઝરત શૈખ અબ્દુલ હક્ક઼ મુહદ્દિષે દહેલ્વી, હઝરત મખ્દૂમ સમનાની, શાહ બરકતુલ્લાહ મારહરવી, ઈમામ અહમદ રઝા, શાહે આલમ, કુત્બે આલમ, શાહ વજીહુદ્દીન અલ્વી, હઝરત દરિયાઈ દુલ્હા બીરપુરી رضوان اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین વગેરે તેમજ હિંદુસ્તાન સિવાય જગતભરમાં બુઝુર્ગોનાં મઝારો સાથે મસ્જિદો આબાદ છે. પરંતુ અફસોસ ! વર્તમાનકાળમાં ઘણા બધા કહેવાતા બુઝુર્ગો, હસ્તીઓ રસ્મી પ્રોગ્રામો સિવાય ભાગ્યે જ મસ્જિદોમાં જોવા મળે છે. (ઈલ્લા માશાઅલ્લાહ !) અને એના જ લીધે પબ્લિકમાં પણ બેઅમલી ફેલાય છે. ઉપરોક્ત લખાણમાં તમે અગાઉના બુઝુર્ગોની નસીહતો જોઈ જ્યારે આજે પરિસ્થિતિ કાંઈ જુદી જ છે ! અલ્લાહ ખૈર કરે !

★ ક઼યામતમાં મસ્જિદો શું કામ લાગશે ? ★

હઝરત અનસ બિન માલિક رضی اللہ عنہ બયાન કરે છે કે હુઝૂર ગયબદાં નબી صلی اللہ علیہ وسلم એ ફર્માવ્યું કે ક઼યામતના દિવસે મસ્જિદો સફેદ બખ્તી ઊંટોના સ્વરૂપમાં લાવવામાં આવશે જેમના પગો અંબરના

હશે, ગરદનો ઝાફરાનની હશે, માથાં મુશ્કનાં હશે અને તેમના પર લીલાં મોતી હશે. મોઅઝ્ઝિનના હાથોમાં તેમની લગામ હશે અને ઈમામ પાછળથી ચલાવશે અને તે હશ્રના મેદાનથી વીજળી વેગે પસાર થઈ જશે, અને ક઼યામતવાળા કહેશે કે આ મુક઼ર્રબ ફરિશ્તાઓ છે કે નબી તથા રસૂલ છે ? તો તેમને જણાવવામાં આવશે કે હે ક઼યામતવાળાઓ ! ન એ મુક઼ર્રબ ફરિશ્તાઓ છે અને ન તો નબીઓ તથા રસૂલો છે, બલ્કે આ ઉમ્મતે મુહમ્મદી صلی اللہ علیہ وسلم ના તે લોકો છે જેઓ હમેશાં બાજમાઅત નમાઝ પઢતા હતા. *(તંબીહુલ ગાફિલીન)*

હઝરત વહબ બિન મુનબ્બિહ رضی اللہ عنہ ફર્માવે છે કે મસ્જિદોને એવી કશ્તીઓના સ્વરૂપમાં ક઼યામતના દિવસે લાવવામાં આવશે જેમના પર મોતી તથા યાકૂત જડેલા હશે અને તેઓ પોતાના નમાઝીઓની મગફેરતની સિફારિશ કરશે. સુબ્હાનલ્લાહ !

આ હતી મસ્જિદથી મહોબ્બત તથા લગાવ રાખનારા અને બાજમાઅત નમાઝ પઢનારાઓ માટે બશારતો ! જે સંક્ષિપ્તમાં વર્ણન કરવામાં આવી, હવે અંતમાં મસ્જિદમાં નમાઝ માટે ન આવનારાઓને ચેતવવા માટે કુર્આન હદીષના આધારે લખાણ રજૂ કરવામાં આવે છે.

★ બેનમાઝીઓ ! સાવધાન ! જલ્દી તૌબા કરી લો !★

અગાઉ કુર્આનનો જે આદેશ વર્ણન થયો કે, **"અલ્લાહની મસ્જિદોને એ જ લોકો આબાદ કરે છે જેઓ અલ્લાહ તથા ક઼યામતના દિવસ પર ઈમાન રાખે છે."** જો મુસલમાનમાં ઈમાની ગૈરત (શરમ) બાકી હોય અને દિલમાં ખુદાનો ડર હોય તો આ આયતના જાહેરી અર્થ પર વિચાર કરે કે **ખૂદ રબ**

તઆલાએ તેના પર તથા ક઼યામત પર ઈમાનવાળા તેમને જ બતાવ્યા કે જેઓ મસ્જિદોને આબાદ કરે છે, તેમાં નમાઝો પઢે છે, અલ્લાહનો ઝિક્ર કરે છે. તો જેઓ નમાઝોનો ત્યાગ કરી નચિંતપણે જીવી રહ્યા છે તેમણે પોતાની ચિંતા કરવી જોઈએ ! પોતાના અંજામથી ડરવું જોઈએ. કાફિરો નમાઝ પઢતા નથી, તો પોતાનામાં કાફિરોની નિશાની ન આવવા પામે તે બાબતથી ગંભીરપણે સાવચેત થઈ નમાઝ બાજમાઅતના પાબંદ બની જવું જોઈએ.

હઝરત અબૂ સઈદ رضی اللہ عنہથી રિવાયત છે કે રસૂલે પાક ﷺએ ફર્માવ્યું, "જેણે જાણી જોઈને **નમાઝ છોડી એનું નામ દોઝખના દરવાજા પર લખી દેવામાં આવ્યું** જેનાથી એ પ્રવેશશે." *(અબૂ નુએમ)*

કોણ બંદો હિંમતવાન છે જેને અલ્લાહના અનહદ સાચા રસૂલ ﷺનું ફર્માન ડરાવી નથી શક્તું ! **કોણ એ વાતથી ખુશ છે કે તેનું નામ જહન્નમના દરવાજા પર લખાય જાય જેમાંથી તેને જવું પડશે !** કોઈનામાં એ હિંમત નથી ! તો દિમાગને ઠેકાણે લાવો અને તૌબા કરો ને નમાઝો પઢો ! આ વાતોની અસર જો ન થાય તો તેને જે ગૈર મુસ્લિમ છે અથવા પાગલ થઈ ગયો છે ! કેમ કે તેને સમઝબુઝ છે જ નથી ! પણ તમારા શરીરમાં એક મુસલમાનનું દિલ ધડકે છે અને ખોપરીમાં એક અલ્લાહ વ રસૂલ رِضْوَانُ اللهِ تَعَالٰی عَلَيْهِمْ اَجْمَعِيْنની મહોબ્બત સમાવતું દિમાગ વસેલું છે જેથી તમારે તો હવે તૌબા કરીને નમાઝ તથા જમાઅતના પાબંદ બની જવું જોઈએ.

હદીષેમાં પાકમાં છે કે, "જેણે નમાઝ છોડી તો જાણે તેનાં ઘરવાળાં અને એનો માલ બર્બાદ કરી દેવામાં આવ્યો." *(દારકુત્ની,*

બયહકી, અબૂ દાઊદ) કોણ છે જે આવી બર્બાદીઓ વેઠવા તૈયાર છે ? ઘર કુટુંબ બર્બાદ થઈ જાય તો માણસની શું હાલત થાય એ જ હાલ નમાઝ છોડનારનો છે.

★ જમાઅત ત્યજનાર પર હુઝૂર ﷺ સખત નારાજ ! ★

હે આશિક઼ે રસૂલ સુન્ની ભાઈઓ ! જમાઅતને શરઈ ઉઝર (મજબૂરી) વિના ત્યજનાર રસૂલે પાક ﷺની નજીક કેટલો મહાન મુજરિમ છે તે સંબંધે નીચેની હદીષોનો ઠંડા દિલે અભ્યાસ કરો અને તમારી ઈમાની ગૈરતને જાગૃત કરો !

★ ફજર તથા ઈશા મુનાફિક઼ને અઘરી લાગે છે ! ★

હઝરત અબૂ હુરૈરહ્ رضی اللہ عنہ રિવાયત કરે છે કે નબી કરીમ ﷺએ ફર્માવ્યું, "મેં વિચાર્યું કે નમાઝનો હુકમ આપુ તો ઈકામત કહેવામાં આવે, પછી હું ધ્યાન કરું તો **જેણે મસ્જિદમાં હાજરી ન આપી એના પર એનું ઘર સળગાવી આપું."** *(તબ્રાનીએ સગીરમાં)*

બીજી રિવાયતમાં છે, "હું વિચારું છું કે લોકો માટે કોઈને ઈમામ બનાવું પછી નીકળું અને **જે માણસને નમાઝથી પાછળ રહી જવામાં એના ઘરમાં પામી લઉં એના પર એને (ઘરને) સળગાવી આપું.** *(ઈબ્ને ઉમ્મે મકતૂમથી, ઈમામ અહમદ)*

ત્રીજી રિવાયતમાં છે, "મેં વિચાર્યું કોઈ બૂમ પાડનારને હુકમ કરું એ નમાઝ માટે અવાજથી બોલાવે પછી હું એવા લોકો પાસે જાઉં **જેઓ નમાઝથી પાછળ રહી ગયા છે એમના પર એમનાં ઘરોને આગ લગાડી દઉં."** *(હઝરત જાબિરથી, અબૂ દાઊદ, તિયાલિસી)*

વિચારો ! તમે પોતે આશિકે રસૂલ હોવાનો દાવો તો કરો છો પણ જેમનાં ઘર તેમના સમેટ સળગાવી દેવાનો જલાલ આપણા પ્યારા નબી ﷺ જે રહ્મતુલ્ લિલ્ આલમીન છે છતાં જમાઅત ત્યજનાર પર દર્શાવી રહ્યા છે તે લોકોમાં તમે તો નથી આવતા ને ! જો એવું હોય તો **તમે કયા મોઢે પોતાને આશિકે રસૂલ કહો છો !** આ વિષયની અન્ય ઘણી રિવાયતો છે, તો આ હદીષોનો અભ્યાસ કરો અને ગંભીર બની નમાઝ તથા જમાઅત ત્યજવાથી તૌબા કરી લો.

હઝરત અબૂ હુરૈરહ્ رضی اللہ عنہથી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ ﷺએ ફર્માવ્યું, **"ઈશાની નમાઝ અને ફજરની નમાઝ મુનાફિક઼ો પર અધિક અઘરી છે,** જો એમને ખબર હોત કે એમાં શું છે તો ઘસેડાઈને પણ એના માટે આવતા." *(ઈમામ અહમદ બુખારી, મુસ્લિમ, અબૂ દાઊદ, ઈબ્ને માજહ)*

જેમનું દિલ મસ્જિદમાં નથી લાગતું તેમણે પોતાના ઈમાનની જાંચ કરી લેવી જોઈએ અને ચિંતિત થવું જોઈએ. જેમ કે નઝ્ઝાલ ઈબ્ને સબરા رحمۃ اللہ علیہ કહે છે કે, **"મુનાફિક઼ મસ્જિદમાં એ પક્ષીની જેમ છે જે પિંજરામાં પૂરાયેલું હોય."** *(તંબીહુલ ગાફિલીન)*

હે સુન્ની મુસલમાનો ! મુનાફિક઼ તે છે જે જાહેરમાં મુસલમાન છે પણ દિલથી કાફિર છે, સામાન્યતઃ મુસલમાનોની એ હાલત છે કે ઈશામાં અને ખાસ ફજરમાં નમાઝના સમયે ઊંઘી રહી ફજરને ત્યજી દે છે. તેઓ વિચારે કે **મુનાફિક઼ તે બદ્તરીન કાફિર છે કે તેના માટે જહન્નમનો સૌથી નીચલો તબકો રિઝર્વ છે ! તેવા ખતરનાક કાફિરની નિશાની તમારામાં ક્યાંથી ?!** કેમ કે ઈશા તથા ફજર મુનાફિક઼ને અઘરી પડે છે એવું નબી પાક ﷺ જ કહે છે, તો જો તમે સાચા આશિકે રસૂલ

છો તો ઈશા તથા ફજરના પણ પાબંદ થઈ જાવ જેથી મુનાફિકની નિશાનીથી બચી જાવ ! અને અલ્લાહ વ રસૂલ رضوان اللہ تعالیٰ علیہم اجمعین પણ તમારાથી રાજી થઈ જાય.

અલ્લાહ તઆલા આપણને સૌને મસ્જિદોની સાથે મહોબ્બત રાખવાની, જમાઅતોની પાબંદીની, મસ્જિદમાં ઝિક્ર તથા ઈબાદતની, મસ્જિદની ખિદમતની તથા તેની અદબ કરવાની તૌફીક઼ અતા ફર્માવે. (આમીન)

آمین بجاہ النبی الکریم علیہ افضل الصلوٰۃ و التسلیم